

ПРОЦЕС УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Н. І. Яловега, к. е. н., доцент, доцент кафедри маркетингу
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Спираючись на основні положення Закону України «Про вищу освіту», зокрема, на зміст статті 10, слід зазначити, що стандарт вищої освіти окреслює наступні вимоги до освітньої програми: обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; форми атестації здобувачів вищої освіти; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; вимоги професійних стандартів [1].

Донедавна, методологія побудови освітньої програми розумілася та застосовувалася у наступній послідовності:

1. Назва програми (бакалаврського напрямку чи магістерської спеціальності) повинна була міститися в затвердженому Кабінетом Міністрів України відповідному переліку.

2. Обиралася існуюча назва, що найбільше підходить як за профілем підготовки студентів, так і за наявним у навчальному закладі кадровим, матеріальним та методичним потенціалом.

3. Освітня програма повинна була відповідати діючому стандарту вищої освіти, який передбачає наявність нормативних дисциплін. При цьому, в залежності від напрямку чи спеціальності, нормативна частина освітньої програми могла сягати до 80 % її загального змісту.

4. Доповнювалися нормативні дисципліни іншими (на вибір університету, на вибір студента) до повного обсягу освітньої програми.

Не варто заперечувати позитивні сторони попередньої методології, але, на нашу думку, слід вдаватися до застосування у функціонуванні закладів вищої освіти нових поглядів щодо формування даного процесу, трансформуючи дані зусилля у методологію побудови студентоцентрированої освітньої програми.

Таким чином, осучаснена методологія побудови студентоцентрированої освітньої програми повинна містити наступні управлінські дії:

1. Визначення потреби та потенціалу освітньої програми (проконсультуватися з зацікавленими сторонами – потенційними студентами, науковцями, роботодавцями – щоб перевірити, чи є потреба в даній програмі; вирішити, чи запропонована програма відповідає встановленим професійним вимогам).

2. Визначення профілю та ключових компетентностей (визначити основні дисципліни/предметні області, що формують основу освітньої програми; визначити орієнтацію та вказати тип програми (загальна чи спеціалізована); визначити та описати потенційні галузі, де випускники зможуть знайти місце роботи; визначити ключові програмні компетентності).

3. Формулювання програмних результатів навчання (сформулювати програмні результати навчання (15–20 результатів) відповідно до ключових програмних компетентностей).

4. Вирішення питання щодо модуляризації освітньої програми.

5. Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля.

6. Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання.

7. Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей (перевірити розвиток ключових загальних та спеціальних компетентностей; перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності покриваються модулями освітньої програми).

8. Розроблення освітньої програми та її структурних одиниць (підготувати опис програми та описи її структурних одиниць на основі профілю, ключових програмних компетентностей, програмних результатів навчання, розподілі кредитів, визначених підходів до навчання та оцінювання).

9. Перевірка збалансованості та реалістичності програми.

10. Моніторинг та удосконалення програми в процесі її реалізації.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: Закон України // [офіц. веб-сайт]. – Електрон. дані. – [б. м.], 2018. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрана.